

За авиакорры

«Человек полетит, опираясь не на силу своих мускулов, а на силу своего разума»

Н.Е. Жуковский

Газета Национального аэрокосмического университета имени Н.Е. Жуковского «ХАИ»

Газета издается с октября 1930 года

Выпуск возобновлен с марта 1998 года

№ 4

Апрель 2015 года

К 70-летию Победы над нацизмом

Дорогие и многоуважаемые Ветераны войны, труженики тыла и дети войны!

Приближается праздник, который является одним из самых главных в Вашей жизни – День Победы! Он самый трагичный, прекрасный и трогательный.

Поздравляем Вас с 70-летием Великой Победы!!!

Мы гордимся этой Победой и всегда будем помнить Ваш подвиг.

Более 500 преподавателей, сотрудников и студентов сражались на фронте, проявляя мужество и неиссякаемую волю к победе. Спасибо за то, что каждый из Вас и все вместе Вы приближали СВЕТЛЫЙ МАЙ 1945 года!!!

Этот праздник вошел в наши сердца как символ героизма, символ достоинства и мужества народа, отстоявшего мир на родной земле. Мы склоняем головы перед светлой памятью героев, миллионы которых погибли от фашистской орды на полях сражений.

Мы помним подвиги великих тружеников, ковавших победу в тылу. Наш низжайший поклон и уважение тем, кто героически прошел долгими тернистыми боевыми дорогами, а потом возродил родную землю после Великой Победы!

Мы помним каждого из Вас!

Желаем Вам, дорогие Ветераны, здоровья, счастливого долголетия и мирного неба! Пусть согласие и благополучие будут в каждом доме, ведь вечное стремление нашего народа к миру, свободе и лучшей жизни НЕПОБЕДИМО!

Год от года Ветеранов Великой Отечественной войны становится все меньше, а потому нужно торопиться поприветствовать ныне живущих героев. Мы перед Вами в неоплатном долгу. Вспомним всех поименно. Это нужно не мертвым, это нужно живым.

Вот имена Ветеранов войны – бывших и нынешних сотрудников ХАИ, которых пригласили отпраздновать 8-го мая 70-летие Великой Победы у Обелиска погибших студбатовцев и сотрудников университета:

Абрамов Лев Алексеевич
Безвесильный Иван Васильевич
Вишневецкий Алексей Федорович
Герасименко Юлий Владимирович
Грикунов Марлен Артемович
Кириленко Василий Андреевич
Киселева Вера Николаевна
Кобылянский Анатолий Александрович
Корольков Иван Иванович
Кривонос Михаил Иванович
Кубрак Алексей Николаевич
Курдыбайло Григорий Евпатыевич
Лямин Иван Ефимович
Плугин Иван Данилович
Репин Георгий Аркадьевич
Ходеева Анна Федоровна
Черановский Олег Романович
Шутенко Николай Егорович
Щусь Павел Петрович

И ничто не забыто, и никто не забыт!

Т. Тюрева, вып. редактор

ОТЦУ

*Мы учились читать по отцовским медалям,
И названия столиц изучали по ним.
Не на карте Европы – на чеканке вставляли
Будапешт и Белград, Кенигсберг и Берлин...*

Нас никогда не одолеть невзгодам,
Покуда не прервалась связь времен,
Пока шагает в памяти сквозь годы
На лётном поле папин батальон.
Я покажу теперь своим внучатам
Медали, ордена... Войне конец!
До моего рожденья, в сорок пятом,
Своею кровью добыл их отец.
И подивятся правнуки полётам:
Десантник-прадед! Как сражался он!..
Нас никогда не одолеть невзгодам,
Покуда не прервалась связь времен.

О.В. Беда, секретарь IV деканата

К 85-летию ХАИ

Ветеранам военно-промышленного комплекса (ВПК), выпускникам ХАИ посвящается

Музыка С.С. Туликова
(песня «Не стареют душой ветераны»)

Много лет ВПК отдавали вы труд свой немалый,
Путь такой Вам в ХАИ был назначен самою судьбой.
Марку классных спецов пронесли вы путем этим славным,
Пронесли через годы с собой.

Вы от стартов морских и степей Казахстана
Проложили надежные в космос пути.
Интересней судьбы и почетней труда ветерана
Никому никогда не найти.

Доля Вашей судьбы есть в ракетах, в «Буранах»,
В них вы цель и мечты воплотили свои.
Не стареют в душе и в почетном труде ветераны,
Ветераны – спецы из ХАИ.

Разум ваш окрылял ИЛы, ТУ, МИГи, АНы,
И в НИИ и в КБ всем известна «хаёвцев» рука.
Не стареют в душе и в почетном труде ветераны,
Ветераны – спецы ВПК.

Слова В.А. Дьяченко, каф.303,
выпускника 1968 г.

Отдавали свой труд вы для нужд обороны,
Спецприемкам сдавали заказы свои.
Не стареют спецы, что в запасе держали погоны,
Офицеры – спецы из ХАИ.

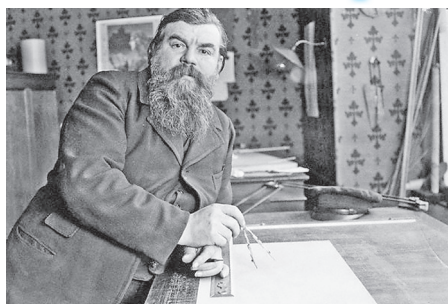
Вы в ракетных частях и на аэродромах,
Исполняя свой долг, получали награды свои.
Не стареют спецы, кто служили в армейских погонах,
Офицеры – спецы из ХАИ.

Много Вас и теперь есть на кафедрах разных,
Вы готовите выпуски новых «хаёвцев»-спецов.
Будем верить тому, что почетным трудом своим славным
Они будут достойны отцов.

Не беда, что теперь мы живем в разных странах,
Но мы будем дружить и крепить всегда связи свои.
Никогда не состарит разлука в душе ветеранов,
Ветеранов – спецов из ХАИ.

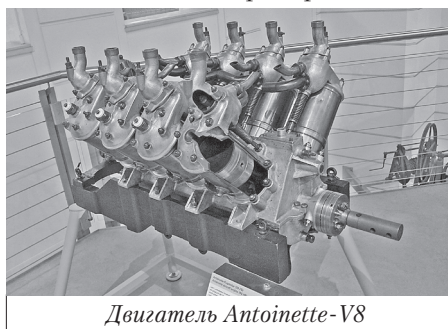
Читайте старые книги

Из истории авиационных двигателей

Леон Левассер

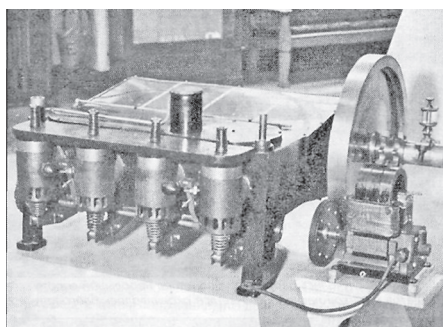
Ни для кого не секрет, что без мотора самолет не сможет летать. В преддверии 85-летия ХАИ – вуза, в стенах которого работали такие люди, как Г.Ф. Проскура, И.П. Голдаев, А.М. Люлька, хочется вспомнить, с чего же начиналось авиационное моторостроение.

Двигатель Antoinette-V8

*Без двигателя нет самолета, без самолета нет авиации,
без авиации нет армии, а без армии нет государства.*

Ю. Ласточкин (НПО «Сатурн»)

Двигатель самолета братьев Райт

В течение XIX века многие пионеры авиации пытались изготовить мощный и легкий паровой двигатель. Хотя технологии улучшали паровые двигатели, но за исключением экстраординарной конструкции Хайрама Максима они, как правило, получались слишком тяжелыми и неэффективными.

Начавшееся в 90-х годах XIX века развитие мотоциклов и автомобилей привело к тому, что удельная мощность бензиновых

двигателей становилась все выше, пока, наконец, она не достигла величины, позволявшей использовать их для полетов.

Первым в этом плане был бывший ньюйоркский часовщик

С.В. Гризодубов

Ф.Р. Гешвенд

Стивен Бальцер, создавший свой ротативный двигатель в 1890 году и ставший автором (совместно с инженером Чарльзом М. Менли) первого в истории двигателя, разработанного конкретно для аэроплана, известного под названием Manly-Balzer engine. Этот двигатель имел гораздо большую мощность, чем двигатель первого самолета братьев Райт (50 л.с. по сравнению с 12 л.с.).

Левассер после провала его самолета (1903 год) обратил свой взор к авиационным двигателям и в 1906 году создал первые реальные авиадвигатели Antoinette, которые развивали мощность от 24 л.с. (17,7 кВт) до 50 л.с. (37 кВт) и которые получили широкое распространение.

Как видим, первые авиационные двигатели были созданы иностранными инженерами. Но такие попытки совершались и нашими соотечественниками. С.В. Гризодубов в октябре-ноябре 1909 года спроектировал и построил для своего самолета мотор мощностью 40 л.с. А киевский инженер Федор Романович Гешвенд еще в 1887 году спроектировал первый в истории человечества самолет с многосопловым реактивным двигателем.

На украинской земле родились, учились, работали те, кого называют пионерами авиационной отрасли, в частности: Николай Кибальчич, Александр Засядько, Александр Кудашев, Игорь Сикорский, Константин Калинин,

Олег Антонов, Архип Люлька. И этот список далеко не полон. Но, что особенно приятно, многие из них имели непосредственное отношение к ХАИ.

Что же касается истории двигателестроения в ХАИ, она началась вместе с созданием самого института. Ведь факультет авиационных двигателей, как часть Харьковского авиационного института, был создан 01.06.1930 г. Ученые и специалисты ХАИ сделали значительный вклад в разработку и производство

в начале подготовки инженеров по специальности авиационные газотурбинные двигатели была организована кафедра турбомашин, руководил кафедрой акад. Г.Ф. Проскура.

На сегодняшний день в нашем университете двигателистов продолжает готовить II-й факультет, а также 107-я кафедра I-го факультета, которой руководит профессор Н.В. Нечипорук.

Ежегодно проводятся Международные конгрессы двигателестроителей. Так, в сентябре 2015 года в Коблево состоится юбилейный XX конгресс, на котором будет рассмотрено множество важных и интересных вопросов. И как знать, возможно, именно выпускник ХАИ в будущем изобретет Perpetuum Mobile и совершит переворот в двигателестроении.

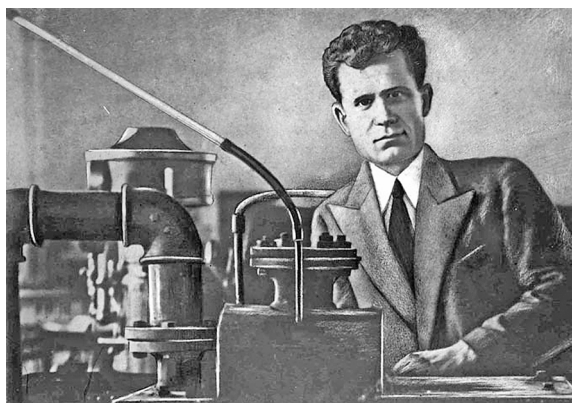
В фондах библиотеки нашего университета есть немало интересных книг по авиадвигателестроению. В апреле на научном абонементе (к. 161) экспонируется книжно-иллюстративная выставка «Пламенное сердце самолета», на которой можно ознакомиться с литературой из фонда редких и ценных изданий. Это и книги, рассказывающие о первых авиационных моторах, и

Г.Ф. Проскура

двигателей М-6, усовершенствованной копии французского мотора Испано-Сьюза, а также первого отечественного авиационного двигателя М-11, созданного под руководством конструктора А.Д. Швецова, М-85 и его модификаций (М-66, М-87, М-87Б и М-88Б), установленных на ДБ-3, ИЛ-4, СУ-2.

Под руководством А.М. Люльки был разработан авиационный двигатель с центробежным компрессором для самолета ХАИ-2. А.М. Люлька работал также над созданием авиационного газотурбинного двигателя с осевым компрессором, а в 1937 году начал работу над проектированием и созданием двухконтурного двигателя. В конце 40-х годов в связи с

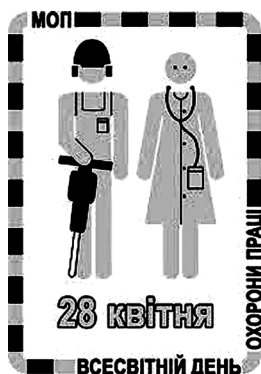

А.М. Люлька

трудами сотрудников университета, посвященные двигателям самолетов, и еще много интересных и полезных книг. Как всегда, приглашаются все желающие.

И, как всегда, продолжение следует...

Е.Ю. Шуба,
ведущий библиограф
НТБ ХАИ

Охорона праці

**28 квітня –
Всесвітній день охорони праці**

**Девіз 2015 року –
Приєднуйтесь до формування превентивної
культури охорони праці**

**ЗВЕРНЕННЯ
РЕКТОРАТУ І ПРОФСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ
ДО КЕРІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ, ПРАЦІВНИКІВ І СТУДЕНТІВ
З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

ШАНОВНІ КОЛЕГИ І СТУДЕНТИ!

Відповідно до Указу Президента від 18 серпня 2006 року № 685/2006 «Про День охорони праці» в Україні було підтримано ініціативу Міжнародної організації праці щорічно відзначати 28 квітня Всесвітній день охорони праці.

Метою відзначення Всесвітнього дня охорони праці є привернення уваги суспільства, а також організаційних структур усіх рівнів до питань охорони праці, проблеми збереження життя і здоров'я працівників, формування здорового сучасного середовища.

У Національному аерокосмічному університеті щорічно, у рамках цього свята, організовуються заходи профілактичного напрямку з метою поліпшення умов і охорони праці. Заходи спрямовані на популяризацію безпечних та нешкідливих умов праці, навчання, участь працівників та студентів університету у формуванні здорового і сучасного середовища.

У 2015 році Всесвітній день охорони праці за рекомендацією Міжнародної організації праці відзначатиметься під девізом – **«Приєднуйтесь до формування превентивної культури охорони праці».**

Культура охорони праці – це створення чітко сформульованої системи прав, обов'язків та сфер відповідальності, де принцип профілактики має найвищий пріоритет.

Безпечні та здорові умови праці визначаються не тільки чинною законодавчою базою, а й загальним рівнем цивілізованості, виробничої культури та соціально-економічного розвитку суспільства.

Україна активно інтегрує європейські норми з охорони праці у власну правову систему, створює умови для формування сучасної високої культури і відповідальності за збереження життя та здоров'я працівників, студентської молоді.

У першу чергу мова йде про ставлення уряду, роботодавців, працівників, студентів до питань охорони праці, їх налаштування на роботу, навчання без нещасних випадків.

Досягнути такої узгодженої політики можна шляхом спільного формування та розвитку культури охорони праці через впровадження превентивних заходів, головний девіз яких – зацікавити, навчити, зробити питання охорони праці звичною та невід'ємною складовою нашого життя.

Необхідно орієнтувати та доводити до керівників, закріплювати на рівні свідомості кожного працівника, що заходи з охорони праці та їх виконання не повинні бути за для «галочки», що належна культура охорони праці потрібна насамперед для них, адже ніякі компенсації не повернуть втрачені на виробництві здоров'я та життя. До того ж для роботодавця це економічно вигідно, адже очевидно, що видатки на ліквідацію аварійної ситуації, наслідків виробничого травматизму є значно більшими, ніж витрати на заходи запобігання виробничого травматизму.

Ректорат та профспілкові комітети університету звертаються із закликом до усіх керівників структурних підрозділів, працівників і студентів, як майбутніх роботодавців, про необхідність пам'ятати, що людське життя – найвища соціальна цінність, і ніщо не може виправдати смерть людини.

У суспільстві має зростати усвідомлення того, що співпраця та діалог між усіма учасниками щодо питань охорони праці є пріоритетними, адже поліпшення умов праці та її безпека одночасно зберігають здоров'я працівників, студентів і підвищують продуктивність праці, навчання.

Охорона праці є невід'ємною складовою забезпечення гармонійного розвитку суспільства. Саме тому важливо пам'ятати, що підвищення рівня культури охорони праці в суспільстві – це запорука збереження здоров'я та життя працівників, студентської молоді.

Шановні колеги і студенти, пропонуємо підтримати ініціативу та зосередити свої зусилля на виконанні вимог Конституції України, Закону України «Про охорону праці» щодо забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці, навчання, а також активно долучитися до відзначення Всесвітнього дня охорони праці в кожному підрозділі, на кожному робочому місці.

РЕКТОР УНІВЕРСИТЕТУ

В.С. КРИВЦОВ

ГОЛОВА ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ

Ю.І. ЖЕБЕЛЬ

ГОЛОВА ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Ю.Л. ПРОНЧАКОВ

Навчання – ключ до успіху!

Науково-практична конференція «Психологія в сучасному світі»

З 2010 року гуманітарний факультет, кафедра психології, студентське наукове товариство кафедри психології проводять щорічну науково-практичну конференцію студентів і молодих учених «Психологія в сучасному світі».

Перша конференція була присвячена 80-річчю заснування Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». У межах конференції розглядаються актуальні проблеми інженерної та авіаційно-космічної психології, психології праці, психології діяльності в особливих умовах; медичної, гендерної психології; психолого-педагогічні проблеми сучасної освіти. Також висвітлюються певні актуальні питання прикладної психології щодо психологічних аспектів соціальної комунікації, кадрового менеджменту та управління; проблем психодіагностики (у теоретичному та практичному аспектах); практики психологічного консультування та психокорекції.

Науковий рівень конференцій забезпечують висококваліфіковані

фахівці кафедри психології, яку очолює доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України Олександр Суренович Кочарян.

Щороку в конференції беруть участь більше 60 студентів і молодих вчених з різних вузів України. Крім учасників з нашого університету до співпраці залучалися: Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, Українська інженерно-педагогічна академія, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, КПІ ДВНЗ «Криворізький національний університет», Харківський науково-

дослідний інститут судових експертиз ім. М.С. Бокаріуса Міністерства юстиції України, Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, Національний технічний університет «ХПІ», Харківська державна академія культури, Харківський інститут Міжрегіональної академії управління персоналом, Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України та інші.

З кожним роком якість роботи конференції підвищується за рахунок залучення до участі в ній найбільш здібних активістів студентської науки та молодих вчених (аспірантів, здобувачів і кандидатів наук).

9-10 квітня 2015 року пройшла чергова науково-практична конференція, присвячена 85-річчю Національного

аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». На урочистому відкритті конференції із вступною промовою виступили: Ю.І. Кисіль, заступник декана гуманітарного факультету; М.Є. Жидко, доцент кафедри психології; Ю.І. Гулий, доцент кафедри психології; О.О. Гергалю, студентка III курсу, голова студентського наукового товариства кафедри психології.

Наукові доповіді та їх обговорення відбувалися у двох секціях:

1. *Теоретичні та методологічні проблеми сучасної психології.*

2. *Актуальні питання прикладної психології.*

Дипломи за найкращі доповіді у першій секції отримали студенти ХАІ: М.В. Гуржій (гр.751п), Н.В. Масюк (гр.740п), А.І. Пшедромірска (гр.751п).

Дипломи за найкращі доповіді у другій секції отримали: Г.І. Ломакін (аспірант ХНПУ) та студенти ХАІ А.І. Паніна (гр.751п), Н.Д. Шульга (гр.741п).

Науковий рівень доповідей та велика кількість учасників свідчать про підвищення інтересу серед студентів, аспірантів і наукових співробітників до конференції «Психологія в сучасному світі», яка є важливим науковим заходом щодо пошуку відповіді на найбільш актуальні питання теоретичної та прикладної психології.

**Ю.І. Гулий, доцент
кафедри психології**

Увага-конкурс!

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М.Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ:

по кафедрі вищої математики і системного аналізу – 1 посада,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор фізико-математичних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ПРОФЕСОРА:

по кафедрі психології – 2 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор психологічних або біологічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових публікацій і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД ДОЦЕНТІВ:**по кафедрі міцності літальних апаратів – 1 посада,**

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових і навчально-методичних публікацій за фахом кафедри, володіння англійською мовою (технічний напрямок);

по кафедрі аерокосмічної теплотехніки – 2 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність науково-методичних публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі авіаційних приладів та вимірювань – 1 посада,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 6 років, наявність публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики і системного аналізу – 3 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових або науково-методичних публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 1 посада,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових і методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі фінансів – 4 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат економічних наук або без ступеня, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових або навчально-методичних публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі психології – 2 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат психологічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність навчально-методичних публікацій за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД СТАРШИХ ВИКЛАДАЧІВ:**по кафедрі вищої математики і системного аналізу – 3 посади,**

вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і методичних розробок за фахом кафедри;

по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 1 посада,

вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прийому, передачі та обробки сигналів – 1 посада,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 1 року, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі фінансів – 2 посади,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат економічних наук або освіта вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових і навчально-методичних праць за фахом кафедри;

по кафедрі документознавства та української мови – 1 посада,

вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат філософських наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових і навчально-методичних публікацій за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД АСИСТЕНТІВ:**по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 4 посади,**

вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, наявність наукових праць;

по кафедрі фінансів – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових і навчально-методичних праць.

Термін подання документів – місяць з дня опублікування оголошення у газеті.

До обов'язкових документів, які подаються на конкурс, входять: заява на ім'я ректора про допуск до участі у конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

Документи подавати за адресою:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, «ХАІ», вченому секретарю ради університету, тел. 788-40-32

Ректорат